

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren
1. april 2014

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 202(Alm. del)af 28.
februar 2014

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre nærmere for den forudsætning, som ministeren har lagt til grund i besvarelsen af FIU alm. del - spørgsmål 135 af 23. januar 2014, hvor det antages, at et højere offentligt forbrug vil øge forbrugsmulighederne for en LO-familie med to børn?

Svar

Gennem en årrække er jævnlige offentlige analyser, som belyser fordelingsvirkningerne af det offentlige forbrug opgjort som såkaldte udvidede forbrugsmuligheder for borgerne, jf. fx Finansredegørelse 1996, Finansministeriet, Fordeling og incitamenter 2002, Finansministeriet og Fordeling og incitamenter 2013, Økonomi- og indenrigsministeriet.

Baggrunden er, at borgernes reelle forbrugsmuligheder ikke alene afhænger af den disponible indkomst, men også af værdien af den offentlige service, som er til rådighed for borgerne. Fx indebærer adgangen til offentlige sundhedsydelser, at det ikke er nødvendigt for borgerne selv at afholde udgifter til private sygeforsikringsordninger etc.

Ved tiltag, der direkte påvirker det offentlige forbrug, afgifter eller andre forhold, der ikke indgår i opgørelsen af de disponible indkomst, kan det derfor være relevant også at betragte virkningen på de udvidede forbrugsmuligheder. Derfor indregnes virkningerne af ændringer i den offentlige service mv. ofte som en ækvivalent ændring i borgernes forbrugsmuligheder på linje med ændringer i borgernes disponible indkomst eller rådighedsbeløb.

Det betyder ikke, at forbruget af offentlig service nødvendigvis kan sidestilles med det forbrug, som den enkeltes disponible indkomst giver mulighed for. Værdien af det offentlige forbrug for den enkelte opgøres med udgangspunkt i de omkostninger, der er forbundet med at producere offentlige serviceydelser mv., og den således opgjorte pengeværdi afspejler ikke nødvendigvis den opfattede nytteværdi, som – i princippet – både kan være større eller mindre end nytteværdien af en tilsvarende ændring i den disponible indkomst.

Fordelingen på personer af udgifterne til offentligt forbrug er derudover generelt forbundet med betydelig usikkerhed. Der findes fx ikke oplysninger om det individuelle træk på offentlige serviceydelser for alle velfærdsområder, og der kan være usikkerhed forbundet med opgørelsen af de relevante udgifter på de enkelte velfærdsområder.

Derudover varierer borgernes faktiske træk på de offentlige serviceydelser efter flere forhold - fx alder, antal børn, helbred mv. Opgjort efter aldersgrupper er det individualiserbare offentlige forbrug størst blandt de 70-90-årige, dvs. folkepensionister, der typisk modtager serviceydelser inden for sundhed og pleje. Herefter følger personer i alderen 30-40 år, hvilket afspejler, at der er mange familier med børn i denne aldersgruppe, som i stort omfang trækker på daginstitutionsbenyttelse, folkeskole og sundhedsydelser (jf. Fordeling og incitament 2013, Økonomi- og indenrigsministeriet).

Det skattefinansierede offentlige forbrug indebærer en væsentlig omfordeling af borgernes reelle forbrugsmuligheder, og en forudsætning om nulvækst i det samlede offentlige forbrug, herunder i den offentlige service, må isoleret set antages at trække ned i borgernes udvidede forbrugsmuligheder sammenlignet med en fortsat vækst i det offentlige forbrug.

I besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 135 af 23. januar 2014 er ændringen i de udvidede forbrugsmuligheder for LO-familien – i overensstemmelse med det skitserede, generelle regneprincip – opgjort som ændringen i familiens rådighedsbeløb (dvs. den disponible indkomst efter daginstitutionsbetaling og boligudgifter) tillagt ændringen i den værdi, som det offentlige forbrug forudsættes at udgøre for den pågældende familie.

I forbindelse med familietypeberegninger opgøres det offentlige forbrugs bidrag til de udvidede forbrugsmuligheder beregningsteknisk med udgangspunkt i de enkelte familietypers placering i indkomstfordelingen og det offentlige forbrugs forudsatte fordeling efter disponibel indkomst.

Fordelingsvirkningerne af det offentlige forbrug for LO-familien i besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 135 af 23. januar 2014 tager konkret udgangspunkt i fordelingen af de såkaldte ækvivalerede disponible indkomster i 2011 fremskrevet til 2014. Virkningerne af nulvækst i det offentlige forbrug er opgjort på percentiler i indkomstfordelingen, og virkningen for LO-familien er bestemt ud fra familiens beregnede placering i indkomstfordelingen.

De udvidede forbrugsmuligheder kan principielt defineres på forskellig vis, fx med hensyn til hvilke dele af det samlede offentlige forbrug - der omfatter såvel kollektivt som individuelt offentligt forbrug - der forudsættes at have en direkte forbrugsværdi for borgerne. I metoden anvendt i Fordeling og incitament 2002, Finansministeriet, indgår i de udvidede forbrugsmuligheder – udover borgernes

disponible indkomster - en skønnet fordeling af hele det offentlige forbrug samt af borgernes betaling af indirekte skatter mv¹.

I besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 135 af 23. januar 2014 er det tilsvarende forudsat, at hele den betragtede ændring i den offentlige forbrugsvækst påvirker værdien af det offentlige forbrug for borgerne, og det er derudover beregningsteknisk lagt til grund, at det lavere offentlige forbrug har en fordelingsvirkning svarende til fordelingen af det såkaldte individualiserbare offentlige forbrug (inden for områderne daginstitutioner, uddannelse, voksen- og efteruddannelse, hospital, sygesikring, plejehjem og hjemmepleje).

Denskitserede metode er konsistent med besvarelsen af en række tidligere spørgsmål fra Folketinget, jf. fx besvarelsen af Finansudvalgets spørgsmål 69 af 22. november 2012.

Med venlig hilsen

Bjarne Corydon

---

¹ I metoden anvendt i kapitel 5i Fordeling og incitamenter 2013, Økonomi- og indenrigsministeriet, indgår i de udvidede forbrugsmuligheder alene det såkaldte individualiserbare offentlige forbrug, dvs. den del af det offentlige serviceforbrug, der kan fordeles direkte på individer.